

Parlys yr ymennydd ymhlith oedolion

15 Ionawr 2019

Parlys yr ymennydd ymhlith oedolion: y gofal y dylech ei ddisgwyl

Cyflwr gydol oes a achosir gan broblem sy'n datblygu mewn ymennydd babi tuag adeg geni yw parlys yr ymennydd. Mae'n effeithio'n bennaf ar y cyhyrau a symudiad ond gall hefyd effeithio ar y ffordd y mae pobl yn gweld, clywed, cyfathrebu, deall a meddwl. Mae parlys yr ymennydd yn effeithio ar bawb yn wahanol – mae symptomau'n amrywio'n fawr a gall yr effeithiau amrywio o fân broblemau i anabledau difrifol. Bydd y rhan fwyaf o bobl â pharlus yr ymennydd yn byw bywydau da ar ôl tyfu'n oedolyn a bydd llawer ohonynt yn byw bywydau annibynnol ac egniol. Er mai'r anaf i'r ymennydd sy'n achosi parlus yr ymennydd, ni fydd yn gwaethygu dros amser, bydd ei effeithiau ar y corff yn newid, felly yn aml bydd angen gofal a chymorth gwahanol ar bobl wrth iddynt dyfu'n hŷn.

Hoffem sicrhau y bydd y canllaw hwn yn gwneud gwahaniaeth i oedolion â pharlus yr ymennydd a'u teuluoedd drwy sicrhau'r canlynol:

- bod eich gofal a'ch cymorth bob amser yn gweddu i'ch anghenion a'r pethau rydych am eu cyflawni
- eich bod yn cael cynnig archwiliadau rheolaidd gyda'ch tîm gofal
- eich bod yn gwybod sut i gael rhagor o gymorth pan fydd ei angen arnoch, neu os bydd eich anghenion yn newid
- bod amrywiaeth eang o gymorth arbenigol ar gael yn lleol i ddarparu eich gofal

Gwneud penderfyniadau gyda'ch gilydd

Caiff y penderfyniadau gorau ynglŷn â thriniaeth a gofal eu gwneud ar y cyd. Dylai eich gweithwyr iechyd a gofal proffesiynol roi gwybodaeth glir i chi, trafod eich opsiynau â chi a gwrando'n ofalus ar eich barn a'ch pryderon.

Er mwyn eich helpu i wneud penderfyniadau, ystyriwch:

- Beth sydd bwysicaf i chi – beth rydych am ei gael yn sgil unrhyw therapi neu driniaeth?

- Beth sy'n eich poeni fwyaf – a oes risgiau neu anfanteision i driniaethau sy'n peri mwy o bryder i chi na rhai eraill?
- Beth fydd yn digwydd os nad ydych am gael triniaeth neu therapi penodol?

Os na allwch ddeall y wybodaeth a roddir i chi, dywedwch hynny wrth eich gweithiwr gofal iechyd proffesiynol.

Darllenwch ragor am [wneud penderfyniadau am eich gofal](#).

Ble y gallaf gael rhagor o wybodaeth?

Ceir rhagor o wybodaeth am barlys yr ymennydd ar [wefan y GIG](#).

Gall y sefydliadau isod roi rhagor o gyngor a chefnogaeth i chi.

- [Sefydliad yr Ymennydd a'r Asgwrn Cefn](#), 0808 808 1000
- [Scope](#), 0808 800 3333

Nid yw NICE yn gyfrifol am gynnwys y gwefannau hyn.

Er mwyn rhannu profiad am ofal a gawsoch, cysylltwch â'ch tîm [Gwarchod Iechyd lleol](#)

Lluniwyd y canllaw hwn ar y cyd â phobl y mae parlys yr ymennydd wedi effeithio arnynt a staff sy'n eu trin a'u cefnogi. Mae'r holl benderfyniadau yn seiliedig ar yr ymchwil orau sydd ar gael.

ISBN: 978-1-4731-3224-5